

Sygn. akt II UK 275/09

POSTANOWIENIE

Dnia 27 maja 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z wniosku U. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
o wysokość świadczenia,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 27 maja 2010 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawczynie od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 26 marca 2009 r.,

odrzuca skargę kasacyjną.

Uzasadnienie

Wnioskodawczynie U. K. dochodziła przeliczenia podstawy wymiaru emerytury w oparciu o rzeczywiste zarobki uzyskane w zatrudnieniu w Iraku w latach 1982-82.

Pozwany odmawiał przeliczenia wskazując, że w oparciu o przepis § 10 rozporządzenia z 1 kwietnia 1985 r. w sprawie szczególnych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent podstawą przeliczenia mogły być tylko kwoty wynagrodzenia przysługującego w tym okresie pracownikowi w kraju w takim samym lub podobnym charakterze, w jakim pracownik był zatrudniony przed wyjazdem za granicę.

Sąd Okręgowy w P.wyrokiem z 29 października 2008 r. oddalił odwołanie wnioskodawczynie. Sąd Apelacyjny wyrokiem z 26 marca 2009 r. oddalił jej apelację.

Wartość przedmiotu zaskarżenia (sporu) podano dopiero w skardze kasacyjnej. Określono ją na 10.000 zł.

Sąd Apelacyjny wezwał do uzupełnienia braku skargi poprzez podanie sposobu wyliczenia kwoty zaskarżenia pod rygorem jej odrzucenia.

W uzupełnieniu skargi podano, że jest to sprawa o przyznanie emerytury, a nadto wartość przedmiotu zaskarżenia wynosi 10.000 zł (art. 398² § 1 k.p.c.). Wnioskodawczyni uważa, że prawidłowo ustalona miesięczna emerytura powinna być wyższa o około 1.000 zł miesięcznie. Zgodnie z art. 19 § 1 k.p.c. strona ma prawo domagać się zapłaty takiej kwoty jaką uważa za stosowną. Ewentualna bezzasadność roszczenia nie jest okolicznością braną pod uwagę przy sprawdzeniu przedmiotu sporu w oparciu o art. 25 § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy postanowieniem z 28 stycznia 2010 r. zwrócił skargę kasacyjną celem sprawdzenia wartości przedmiotu zaskarżenia.

W piśmie z 18 lutego 2010 r. w istocie powtórzono racje poprzednio przedstawione, a więc że prawidłowo ustalona miesięczna emerytura powinna być wyższa o około 1.000 zł i ewentualna bezzasadność roszczenia nie jest okolicznością braną przy sprawdzeniu wartości przedmiotu sporu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sprawa nie jest sprawą o przyznanie emerytury, a tylko sprawą o zwiększenie jej wysokości poprzez przeliczenie jej podstawy, czyli jest to sprawa majątkowa w której o dopuszczalności skargi kasacyjnej decyduje wartość przedmiotu zaskarżenia (art. 398² § 1 k.p.c.).

Wartość przedmiotu zaskarżenia w skardze kasacyjnej nie może być podana w sposób dowolny. Wszak skarga kasacyjna jest szczególnym środkiem zaskarżenia i w sprawach o prawa majątkowe z zakresu ubezpieczeń społecznych przysługuje, jeżeli wartość przedmiotu zaskarżenia nie jest niższa niż 10.000 zł.

Wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawie o zwiększenie wysokości emerytury poprzez przeliczenie jej podstawy wymiaru podlega wyliczeniu w nieskomplikowany sposób na podstawie algorytmu ustawowego.

Wszak wyraźnie został określony w art. 15 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS sposób ustalenia, a zarazem przeliczenia, podstawy wymiaru emerytury. Nie jest więc niczym trudnym ustalenie nowej podstawy

wymiaru z uwzględnieniem wskazywanych przez zainteresowaną innych zarobków w określonych latach. Z kolei tak ustalona podstawa wymiaru stanowi punkt odniesienia do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z art. 53 ustawy. W taki sposób powinna być wyliczona wartość przedmiot zaskarżenia, czyli jako różnica w skali roku (art. 22 k.p.c.) pomiędzy wysokością emerytury dotychczasowej i dochodzonej z uwzględnieniem żądanego przeliczenia podstawy wymiaru.

Powyższe reguły są już utrwalone w orzecznictwie Sądu Najwyższego.

Stwierdzono bowiem, że:

1. Z uwagi na treść art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c. sąd drugiej instancji oraz Sąd Najwyższy zobowiązany jest do dokonania kontroli dopuszczalności skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia przysługującego poza tokiem instancji i weryfikacji wskazanej przez stronę wartości przedmiotu zaskarżenia w celu wyeliminowania przypadków nieprawidłowego oznaczenia tej wartości w zamiarze zapewnienia sobie dostępu do postępowania kasacyjnego (postanowienie z 6 stycznia 2010 r., I UK 289/09);
2. Jeśli przedmiotem sporu nie jest prawo do emerytury lub renty lecz jedynie jego wysokość, to dopuszczalność zaskarżenia wyroku sądu drugiej instancji uzależniona jest od wartości przedmiotu zaskarżenia obliczonej w oparciu o przepis art. 22 k.p.c. i stanowi ona różnicę między wysokością świadczenia wypłacanego przez organ rentowy a wysokością świadczenia żądanego przez ubezpieczonego w skali jednego roku (postanowienie z 6 listopada 2008 r., II UZ 48/08);
3. W sprawie, której przedmiot sporu dotyczy wysokości emerytury, wartość przedmiotu zaskarżenia stanowi suma świadczeń za jeden rok (art. 22 w związku z art. 368 § 2 zdanie trzecie i art. 398²¹ k.p.c.). Do tak ustalonej wartości przedmiotu zaskarżenia nie dolicza się, jako osobnego roszczenia (art. 21 k.p.c.) należności przypadających na okres po wniesieniu wniosku o przyznanie emerytury (postanowienie z 24 listopada 2009 r., II UZ 41/09);
4. Skarżący, mimo że wyliczenie wartości przedmiotu zaskarżenia może okazać się skomplikowane, powinien podjąć się tego wyliczenia i przedstawić je jako wartość przedmiotu zaskarżenia. Są to operacje

matematyczne, które powinien wykonać profesjonalny pełnomocnik w ramach przygotowywania skargi kasacyjnej. Obowiązek wskazania wartości przedmiotu zaskarżenia obejmuje również obowiązek ujawnienia sposobu obliczenia tej wartości (postanowienie z 6 października 2009 r., II UZ 32/09);

5. W sprawie, w której przedmiotem sporu jest wysokość emerytury, domaganie się dopuszczalności wniesienia skargi kasacyjnej, bez względu na wartość przedmiotu zaskarżenia oznaczałoby, że skarga kasacyjna jest dopuszczalna we wszystkich sprawach o zwiększenie emerytury (postanowienie z 21 lipca 2009 r., II UZ 26/09);
6. Skarga kasacyjna podlega odrzuceniu, jeżeli mimo wezwania sądu do podania podstawy i sposobu wyliczenia wartości przedmiotu zaskarżenia, strona tego nie dokonuje bądź wskazuje je niewłaściwie (pozornie), w oderwaniu od obiektywnego kryterium i podstaw adekwatnych do przedmiotu zaskarżenia (postanowienie z 23 listopada 2007 r., II UZ 30/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 54).

W tej sprawie skarga kasacyjna nie spełnia wskazanych wyżej warunków wyliczenia rzeczywistej wartości przedmiotu sporu, gdyż tylko taka pozwala ocenić czy skarga jest dopuszczalna. Podana wartość zaskarżenia, mimo ponownego wezwania (pierwotnie przez Sąd Apelacyjny) nie jest weryfikowalna. O taki zaś walor wartości przedmiotu zaskarżenia chodzi w przepisie art. 398⁴ § 3 k.p.c.

Z tych motywów orzeczono jak sentencji, stosownie do art. 398⁶ § 3 k.p.c. w związku z art. 398⁴ § 3 k.p.c. i art. 398⁶ § 1 k.p.c.